A°. 1801. **N°. 202**

DE NIEUWE NEDERLANDSE HAAGSE COURANT

Zaturdag den 19 December.

I T A L I E N.

LIVORNO, *den 22 November*. Gister hebben wy hier eenen fchriklyken orkaan gehad. Negen vaartuigen, die op de reede lagen, reden op hunne ankers en werden op de ondiepten gedreven. Men heeft reeds veele lyken op de kust gevonden, welken doen denken, dat het onweder groote verwoestingen in de Middenlandfche Zee heeft veroorzaakt.

Onze fouverein heeft commisfarisfen naar het eiland *Elbe* gezonden, ten einde bezit te nemen van het gedeelte, het welk aan denzelven ten deel is gevallen. Men fpreekt van groote veranderingen, welken in het bedienen der Justicie moeten gemaakt worden. De doodftraf moet op nieuw worden ingevoerd.

ROME, *den 23 November*. Zyne heiligh. heeft voor 10 duizend kroonen brood aan de armen dezer hoofdftad doen uitdelen, by gelegenheid van de plegtige bezitneming van den pauslyken ftoel.

Van *Ancona* verneemt men, dat de Franfche marine die haven ontruimd heeft, en dat de regering er in naam van zyne heiligheid bezit van genomen heeft.

Z W I T Z E R L A N D.

BERN, *den 2 December*. De burger *Reding*, eerfte *landmaan*, is in den nagt van den 29 op den 30 onverwagt naar *Parys* vertrokken; hy heeft den burger *Diesbach* van *Carrouge*, in hoedanigheid van fecretaris, medegenomen. Dit vertrek, waarvan niemand verwittigd was, heeft eene groote fenfatie gemaakt. Gister heeft men in den raad eenen brief van den burger *Reding* gelezen: hy fchryft, „ dat hy in de „ tegenwoordige omftandigheden geoordeeld heeft, zig naar „ *Parys* te moeten begeven, om den eersten Conful ten voor„ deele van *Zwitzerland* intenemen, en zyne goede gezind„ heid voor deze republiek te bewerken."

DUITSCHLAND en aangrenzende Ryken.

BRUNN, *den 2 December*. Volgens tydingen van *Belgrade* hebben de Janitzaaren den pacha op nieuw gearresteerd, en de landverhuizing is weder begonnen; wyl er thans twee partyen zyn, vreest men, dat deze ftad het toneel van bloedige vertoningen zal worden.

Van *Semlin* meld men, dat den 10 der voorleden maand aldaar twee arabifche fchechs zyn aangekomen, gekleed als dervisfen; zy moeten naar *Weenen*, om zig verder naar *Londen* te begeven.

Brieven van *Konftantinopel* behelzen, dat de Rusfifche gezant het paleis van den duitfchen Keizer te *Pera* heeft gekogt, om hetzelve aan den bisfchop der Trinitarisfen te geven. Zyne Excell. het bouwen van eene kerk bevolen hebbende, heeft de *Porte* er zig eerst tegen verzet; maar door tusfchenkomst van den baron van *Hebert*, internuntius van zyne Keizerl. Koningl. Majesteit, heeft dezelve er eindlyk in toegestemd.

BERLYN, *den 12 December*. Er is een courier van hier naar *Petersburg* vertrokken met eenen brief van Z. M. den Koning aan den Keizer van *Rusland*. Men twyfelt niet, of er heeft eene volkomen goede verstandhouding tusfchen die beide monarchen plaats, omtrent de tegenwoordige zaaken van *Duitfchland* en *Europa*.

De eerste uitflag der onderhandelingen, welke tusfchen de beide hoven heeft plaats gehad zal voorzeker de vereeniging zyn der zwarigheden, die tusfchen ons kabinet en dat van *Weenen* zyn opgekomen, het welk met dat van *Rusland* geen minder nauwe betrekkingen onderhoud dan die der onzen zyn.

FRANKFORT, *den 12 December*. Zyne Doorluchtige Hoogheid de Prins van *Orange* en deszelfs zoon, den heer Erf-Prins, zyn den 5 dezer te *Kasfel* aangekomen, en hebben den 7 de reis weer voortgezet, om zig naar het Prinsdom van *Nasfau* te begeven. Deze Vorst zal zyn verblyf, zegt men, te *Dietz* aan de *Lahn* nemen; wordende het kasteel te zyner ontvanging gereed gemaakt.

FRANSCHE REPUBLIEK.

STRAASBURG, *den 7 December*. Men begint reeds verlof uittegeven aan de troupen, die zig in dit departement bevinden.

De burgers van den protestantfchen godsdienst, in deze ftad woonagtig, hebben een ontwerp van organifatie aangenomen, volgens het welk eene commisfie van zeven leden zal benoemd worden, die de geestlyke magt zal vertegenwoordigen, en twee kerkenraaden, gelast met al het geen betrekking heeft tot den kerkdienst. Betreffende de goederen der protestantfche gemeenten, men heeft nog geen besluit deswegens van de regering ontvangen; dienvolgens denkt men, dat deze goederen bestemd zullen blyven tot het onderhoud van den godsdienst. De hervormden houden zig insgelyks bezig met een nieuw ontwerp van organifatie.

De baron van *Armfeld*, luitenant-generaal in dienst van *Zweeden*, is hier aangekomen, gelyk ook de prinfes *Wilhelmina van Kourland*, verzeld door de graavin van *Schwigheldt*, zig naar *Parys* begevende. De graaf van *Walmoden* en de heer generaal baron van *Aspres* zyn insgelyks uit *Parys* hier aangekomen, gaande naar *Weenen*.

STRAASBURG, *den 9 December*. Van *Parys* meld men, dat lord *Cornwallis* voor zyn vertrek naar *Amiens*, met den burger *Talleyrand* eene conventie heeft gefloten betreklyk tot verfcheiden voorwerpen, en die tot eenen grondflag zal dienen van het traktaat van definitiven vrede. Men verzekert, dat dit laatste voor den 20 January aanstaanden zal gefloten zyn.

Volgens de brieven van *Zwitzerland* heeft de burger *Verninac* van zyne regering nieuwe instructien ontvangen ter volbrenging van den afstand van *Wellisferland* aan *Frankryk*. De generaal *Terreau*, die dit land nauwkeurig kent, moet hetzelve volgens de Franfche wetten organiferen. Het *Wallisferland* zal niet vereenigd worden met het departement van den *Mont Blanc*, gelyk men tot hier toe gedagt had, maar met *Piemont*.

BATAAFSCHE REPUBLIEK.

AMSTERDAM, *den 17 December*. Ter vergadering van ons Stedelyk bestuur, heeft, den 10 deezer, het Medelid *J. H. Bus*, naamens het Committé van Finantie, gerapporteerd, dat hetzelve, des avonds te vooren, in eene gehoudene conferentie, met de Commisfie uit de Gevolmagtigden der Burgery, berigt bekomen had, dat het Plan van Hefling of Negotiatie, door die Gevolmagtigden was goedgekeurd, en wyders, uit hoofde dat de gecombineerde Commisfien, zoo van Finantie, als uit het Collegie van gevolmagtigden, van gevoelen zyn, dat, wat de wyze betrof op welke de fanctie en approbatie, op het gearresteerde Plan van Negotiatie (na dat hetzelve door den Prefident en Secretaris van het Collegie van Gevolmagtigden, getekend zal zyn,) zou behooren gevraagd te worden, daar toe eene Commisfie, zoo uit de Gevolmagtigden als uit dit Bestuur, naar den *Haag* zou behooren te worden afgevaardigd, voorgedragen, om daaromtrent zodanig besluit te nemen, als dit Bestuur verkiezen zal te behooren: hier op gedelibereerd zynde, heeft de Vergadering zig met het gevoelen van de Commisfie van de gevolmagtigden en van Finantien geconformeerd, enz.

Den 16 dezer zyn in Texel binnen gekomen, J. Conway van Bourdeaux, laatst uit Engeland en J. H. Keyfer van Embden.

Den 14 dezer is in 't Vlie binnen gekomen, een Brikfchip de Naam onbekend, dezelve is zonder Inclareeren opgezeild naar Harlingen, met een lootsfchuit van Terfchelling by zig.

Verders word van daar gemeld, dat in de gepasfeerde nagt op het Westeinde van het eiland gestrand is, het Brikfchip *Theodora*, Capt. J. Zeeman van Hamburg naar Bourdeaux, geladen met Teer, Pypenduigen en Yzer, het volk is geborgen en men hoopte de lading te bergen.

Ook zyn tegen den avond aldaar gestrand, een twee mast fchip, waar van de masten reeds weg zyn, en een Cof of Galjas fchip van beide de Naamen onbekend.

Den 10 dezer is een myl benoorden Scheveningen gestrand, 't fchip *de Jonge Bikker*, Capt. K. Eilderts van Hull naar Rouan, met Aluin en Vitriol, het fchip zit hoog op strand, men hoopte zo veel mogelyk van de lading te bergen.

By Stolpe legt gekanterd, en met de masten op het water, het fchip van J. J. Jansfen van Dantzig; van de equipagie is 8 man geborgen, doch de Capt., Stuurman en 5 man zyn verdronken.

Wegens het fchip *St. Theodor*, Capt. M. F. Friedenlagen van Riga herwaards bestemd (bevorens gemeld) heeft men bericht van Stettyn; dat hetzelve by het Cosliner diep nog op strand zit en dat men hoopte de geheele lading te bergen, waar mede men reeds een begin had gemaakt.

Van Hamburg word gemeld, dat te Ramsgate na fterk gestooten te hebben binnen gekomen is, 't fchip *Maria Catharina*, Capt. J. Dulsz van Altona naar Barcelona bestemd, moet losfen en repareeren.

Volgens brief van Gravelines van den 13 dezer, was op die kust gestrand het fchip *Concordia*, Capt. D. Zitterling van Malaga naar Ostende gedestineerd, men hoopte de lading te bergen, volgens berichten was er 6 voet water in 't fchip.

Te Surinamen is gearriveerd Capt. Neale.

Te Demerary Capt. Livingston, Philips en Hart van Africa.

Te Boston Capt. Shephard van Canton; Salter van Isle de France en If. Williams van Rotterdam.

Te Charlestown Capt. Johannes van Bourdeaux; Butter van Dieppe en M. Niel van Hamburg.

Te Baltimore Capt. Disbon van Batavia.

Te Newjork Capt. Cooper van Bremen en te Philadelphia Capt. Davey van Petersburg.

De Cours van de Wisfel is heden op Madrid 102 a 74; Bilbao 101 a 74; Cadix 101 1 half a 74; Sivilien 102 a 74; Lisbon 50 3 vierde; Pono 50 1 half; Venetien —; Livorno 100 1 half; Genua 90 5 agtste; Parys 59 5 agtste; dito opzigt —; Bourdeaux op 1 Uso 60 1 vierde; dito op 2 Uso —; Londen 10 a 11 1 half; dito opzigt 10 a 11 1 half; Hamburg vista 33 1 vierde a 1 agtste; Hamburg 2 m 37 1 half; Breslauw 6 w date —; Weenen 6 w dato 31 1 half a 1 vierde. Bank-geld 96 a 95 a 7 agtste per Ct.

UTRECHT, *den 17 December*. De tydingen wegens den ftaat van het water, waren gisteren reeds gunstiger dan den voorigen dag, alzoo het zelve eenigzins aan het vallen was; heden morgen ten 7 uuren was hetzelven te *Wyk*, zedert onze vorigen 3 en een half en duim gevallen en ftond 34 en een halven duim boven het klokkeflag. — Te *Schalkwyk* was het zelve ten 8 uuren even zoo veel gevallen en ftont 47 en een halven duim boven het klokkeflag. Aan de Vaart was het op het zelve uur 3 duimen gevallen en ftont op 56 duim boven het klokkeflag.

Te *Pannerden* en op de Waal was het water gisteren 2 duimen gevallen.

Te *Arnhem* ftond het water gepasfeerde Zondag morgen 17 voet 7 duim aan de Peil, des avonds 17 voet 9 duim, Maandag morgen 17 voet 11 duim. Dingsdag morgen 17 voet 11 duim. Woensdag morgen 17 voet 10 duim, en des avonds 17 voet 8 duim.

In den Gelderfchen Dyk, by het Dorp *Rykwyk*, heeft eene zwaare verzakking in den Dyk plaats, zoo dat men dien niet dan met de uiterste moeite zal kunnen behouden.

'sHAGE, *den 18 December*. In de zitting der Wetgevende vergadering van heden, werd gelezen eene misfive van het Staatsbewind, daar by voordragende, de by Publicatie aan het Staatsbewind van den 26 Aug. l. l. laatstelyk gecontinueerde verbod van uitvoer van *Tarwe*, *Rogge*, *Garst* en *Boekweit*, welke met ultimo December aanstaande, zal expireeren, tot zo lang door het Staatsbewind, voor de belangen van den Lande nuttig en noodzakelyk zal worden geoordeeld, te continueeren; — en werd deze Misfive gesteld in handen der in deze te voren benoemde Commisfie, om de

Vergadering te dienen van confideratien en advis, *zonder refumtie.*

Deze openbaare fesfie werd vroegtydig geadjourneerd tot Dingsdag op den middag, en veranderd in eene geflootene Vergadering.

Van WEENEN meld men, dat de onverwagte aankomst van den graave van *Stadion*, openlyk verklaard is geworden door een verlof, maar men gelooft algemeen, dat hy bevel ontvangen heeft, om zynen post te verlaten in gevolge van eene vry driftige conferentie, welke hy met den Pruisfischen minister gehad geeft wegens de fchaêvergoedingen en geestlyke fecularifatien. Men verzekert hier algemeen, dat hy niet weder naar zynen post zal keren, voor dat de zaaken des ryks bepaaldlyk geregeld zullen zyn.

Brieven van MARSEILLE zyn met allertreurigste berigten opgevuld: de verwoestingen door de overstroomingen in deze stad en in de omstreeken veroorzaakt worden op 3 millioenen *livres* gefchat. *Piemont* heeft ook veel geleden; de *Tanaro*, *Bormida* en *Scrivia* vormen flegts eene masfa van water, die het gansche land bedekt. Veele menfchen zyn daar door omgekomen.

Volgens de brieven, die men heden morgen van PARYS heeft ontvangen, fchynt het, dat al het geen omtrent het misnoegen van verscheiden generaals en eenige gewezen Jakobynen, die het hoofd weder wilden opsteken, gezegd is, veel vergroot is. De regering heeft het gevaar bevroed en voorzien, voor dat hetzelve is tot eene uitbersting gekomen der kwaade oogmerken. Er is geen vrees meer, zedert dat het commando van de garde der Confuls aan den generaal, der brigade *Duroc* is toevertrouwd. Ondertusfchen bleef de reis van den eersten Conful steeds opgefchort.

BELANGRYK BERIGT

Voor alle Beminnaaren der Musiek, wegens de uitgave van het nieuwste Meesterstuk.

De VIER JAHRSZEITEN, door HAYDN, lid van het Institut van *Parys*, en van het genootfchap der verdiensten, onder de zinfpreuk: *Felix Meritis*, te *Amsterdam*.

Nooit heeft een muzikaal kunstwerk zulk eene fenfatie verwekt, en zulk eene algemeene goedkeuring van kunstkenners weggedragen dan J. HAYDN'S, ORATORIO DE SCHEPPING. Wy geloven niet te dwalen, wanneer wy eenen voornaamen grond van dit algemeen belang voor dat werk, behalven deszelfs zuivere kunstwaarde, hier in vinden, dat het in eene maate, zo als nog geen groot muzikaal kunstwerk, het hooge en laage der toonkunst zo gelukkig met het algemeene en behaaglyke vereenigt.

Deze gedagte gegrond zynde, mogen wy ook een even algemeen belang voor het meesterstuk, het nieuwe werk van den onsterflyken HAYDN, voor zyne VIER JAHRSZEITEN, waarvan wy de uitgaaf hier mede aankondigen, verwagten: want, is het middel, overal vrienden te vinden, den kunstenaar aldaar gelukt, zo is het hem hier, volgens het eenstemmig oordeel van alle kenners, die er zig mede bekend gemaakt hebben, veel meer gelukt, hier, waar de genie des kunstenaars zig aan de hand der natuur met onbegryplyke veelzydigheid even vry en even levendig in de daarstellingen van het verhevenste en ontzaglykste, als van het tederste en vriendlykste beweegt. HAYDN daar fchilderende, hoe deze waereld wierd, fchildert hy hier, wat zy geworden is; wanneer hy derhalven daar het gevoel meer door middel der phantafy trok, vat hy het hier meer onmiddellyk, en het verwekt verbaasdheid en verwondering, welke volstrekt nieuwe middelen zyn onuitputlyken geest en zyne eenige ondervinding tot dit oogmerk hier heeft weten te doen werken.

In het vertrouwen, dat het publiek zig het in zyne foort volstrekt eenig genot van dit werk verfchaffen en onze, voorzeker niet ongewigtige onderneming ondersteuning toebrengen zal, hebben wy de uitgaaf daar van ondernomen; met den druk der *partituur* en van het *klavieruittrekzel* word reeds voordgegaan, en wy zullen beiden nog voor het einde van dit jaar den liefhebberen gewislyk leveren.

Wy hebben niets verzuimd, om aan dit Werk een uiterlyke te geven, dat aan deszelfs innerlyke waarde beantwoord. Van de *partituur* en het *uittrekzel* worden twee uitgaaven geleverd, waarvan de eene naast den hoogduitfchen den franfchen, de andere naast den duitfchen den engelfchen tekst bevat. Wy verzoeken de liefhebbers, dit by hunne intekening in aanmerking te nemen. De *partituur* en het *uittrekzel* zullen met eene koperen plaat van twee der voornaamste duitfche konstgraveerders verfierd en in eenen fraayen en fierlyken omslag ingenaaid verfchynen.

De naamen der geenen, die op de *partituur* zullen intekenen, zullen, wyl zy als bevorderaars van eener ten voordeele der konst zelve strekkende onderneming aangemerkt moeten worden, voor dezelve gedrukt worden, wanneer dezelven ons tydig en bepaald worden gemeld.

Het werk is merklyk grooter, dan dat der *fchepping*: de *partituur* zal waarfchynlyk over de honderd, en het *klavieruittrekzel* over de veertig vellen in groot formaat bedragen, maar wyl wy met zekerheid op talryke ondersteuning mogen rekenen, zyn wy in staat, hetzelve op eenen zeer goedkopen prys te kunnen stellen.

Die den prys by de intekening in gereed geld betalen, zullen de *Partituur* voor 8 thlr. fächs. of twintig guldens hollands, het *uittrekzel* voor 3 thlr. fächs, of zeven guldens en tien stuivers hollands voor het einde van het Jaar geleverd worden.

Eene intekening zonder voorafgaande betaling, kan egter niet aangenomen worden.

Na het einde van dezen termyn zal de prys merklyk verhoogd worden.

De intekening voor de Bataaffche republiek word by den uitgever dezer Courant gedaan, alwaar het plan in het Hoogduitsch *gratis* te bekomen is.

BREITKOPF & HÄRTEL,

In Nov. 1801. te *Leipzig*.

In 's Hage, by PIETER FREDERIK van KOLB, in de Spuystraat.